

ELŐFIZETÉSI FÖLTÉTELEK.

Vidéken és Léván házhoz küldve:
Egy évre . . . 10 kor. — fill.
Hat hóra . . . 5 kor. — fill.
Három hóra . . . 2 kor. 50 fill.
Hírdetési pénzek postautóval küldhetők.
Egyes számok 20 filléért kaphatók
a kiadóhivatalban.

BARSA.

HÍRDETÉSEK
Négyhasábos petit-sor egyszeri közlésért 14 fill.
kétzerért 12 fill., többször 10 fill. fizetendő.
Bélyegdíj minden egyes beiktatásér 10 fillér.
Hivatalos hirdetések
100 szóig 2 kor. 60 fill., azontal minden szó 2
fillérvél számítatik.
A nyilttérben:
minden négyhasábos garmond-sor díja 30 fillér.
Velünk fizetendőben levő hirdető-irodák, elő-
fizetők, vagy a gyakori hirdetőik tetemes díj-
kedvezményben részesülnek.

KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS TARSADALMI HETILAP; EGYSZERSMIND BARSVÁRMEGYE HIVATALOS KÖZLÖNYE.

A kéziratok a szerkesztőséghez: (Zöldkert-utca 33. sz.) küldendők.
Kéziratok vissza nem adatnak.
FELELŐS SZERKESZTŐ: HOLLÓ SÁNDOR.

Megjelen: hetenként egyszer
→ vasárnap reggel. ←

A hirdetőket, előfizetőket s a reklamációkat a kiadóhivatalba
(Takarék- és Hitelintézet épület) kérjük utasítani.
A LAP KIADÓJA: NYITRAI és TÁRSA.

Hivatalos közlemény.

I.

381/1907 szám.

Hirdetmény!

Az 1907 évre szerkesztett I. II. oszt.
kereseti adó, valamint az 1907 évi házadó
kivetési lajstrom az ar. maróthi m. kir.
pénzügyigazgatóság által megállapítva meg-
küldetett — minélfogva közhírré teszem,
hogy az előbb hivatkozott lajstrom Léva
város adóhivatalának 9 sz. helyiségében
folyó évi márczius hó 4-ik napjától 8 napi
közszemlére lesz kitéve, egyuttal figyelmeztet-
tetem az adófizető közzüségére hogy:

a.) azon adózók, kik a kivetési laj-
stromban megállapított adónemmel már a
mult évben megtróva voltak, a lajstrom köz-
zétételét követő 15 nap alatt;
b.) azon adózók pedig, a kik a kivetési
lajstromban megállapított adóval ez évben
elő ízben rovattak meg, adótarozásuknak
az adókönyvecskébe történt bejegyzését
követő 15 nap alatt a közigazgatási bizott-
sághoz intézett felszólalásukat illetve feleb-
bezésüket a községi előjárásnál előter-
jeszhetik, — a m. kir. pénzügyigazgatóságnál
benvújthatják.

Városi adóhivatal

Léva, 1907 évi február hó 27-én.

Komzsilik Lajos
adóhiv. főnök.

II.

43/1907 szám.

Meghívó!

Léva r. t. város képviselőtestülete 1907
évi Márczius hó 5-án — kedden d. u. 4
órákor a városi székhez nagyteremben rend-
hivüli közgyűlést tart, — melyre a képviselő-
testület összes tagjait tisztelettel meg-
hívom.

Léva 1907 évi márczius hó 1-én.

Bódogh Lajos
polgármester.

III.

1833/1907 szám.

Meghívó!

A magyar szabadság és függetlenség
ujra ébredésének, 1848 Márczius 15 ikének
évtorduló nagy napja közeledik, — hogy
ezen nagy nemzeti ünnepe: Léva város népe
is megühesse, ezért annak megbeszélésére
— a városház közgyűlési nagytermébe —
folyó évi márczius 3-ik napjának d. e. 1/2
12 órájára értekezletet hívok össze, — melyre
egy a mult évben működött 48-as bizottt

TARCSA.

Titokzatos történet.

I.

Bardócz Pál egy délelött rémülten tán-
torodott vissza első emeleti lakásának abla-
kától, ahonnan az eleven, nyüzgő — for-
rongó utcát bámulta. Halálsápadt lett az
arca — és remegve kapott a fejéhez.

— Mi ez? Megtébolyodtam? — kér-
dezte magától, szinte öntudatlanul és mere-
ven szegezte szemét az átellenes ház egyik
második emeleti ablakára.

Abból az ablakból egy férfi nézett le
az utcára. Fialat, szélesvállu ember, csontos,
jellegzetes arccsal és mélyen ülő, kegyetlen
szemekkel. Olyan ábrázat, a minőt elég
egyszer látni, hogy soha se felejtse el az ember.
A sötétképi idegen szivarzott s a sürtü
füttelhehből csak néha bontakozott ki az
arca.

— Káprázat, merő káprázat! — ismé-
telgette Bardócz Pál, mintegy önmagát
csillapítva, valahányszor a szemközi abla-
ból kivillant a különös idegen képe.

De hiába áltatta magát. Az az arc
megmaradt olyannak, aminőnek először meg-
látta és Bardócz Pál tickos borzalommal
konstatálta, hogy ő két példányban él a
világon. Az a szivarzó férfi ott, az átellenes
házban az ő másodpéldánya.

Hát lehetséges? Sok ember él a
világ tizenhat millár példányában, akik

ságot, mint a polgárság érdeklődő tagjait
tisztelettel meghívom.

Kelt Léván 1907 évi márczius hó 2-án.

Bódogh Lajos
polgármester.

Barsvármegye választókerü- letei.

A darabontkormány az új választási
törvény tervezetében — az általános
választói jog hangsúlyozása mellett is
— a választási kerületek tagozatáról
alig szándékozott lényegesebb intézke-
dést tenni. A törvénytervezet nem csak
hogy meg nem szüntette volna ezen
aránytalanságokat, de azt határozottan
kiélestitte volna. Mikor 1848-ban a
választókerületek számát és területét
megállapították, alig lehettek egyébre
tekintettel, mint a régi vármegyei tra-
diciókra, a mely pedig sem az igazság,
sem a méltányosság elveivel össze nem
egyezethető.

Köztudomásu, hogy a vármegyék
határvonalai sok helyen mai napság
megbénítja az illető vármegyék és
városok egészséges fejlődését, megdrá-
gítja a közigazgatást, felesleges kiadá-
sokkal terheli meg a polgárságot a
nélkül, hogy mindezért rekompenzáció-
val biztosíthatná őket.

Ez uttal csupán Barsvármegyéről
őhajunk szólni és pedig Barsvármegye
választókerületeivel és a szomszéd köz-
ségekkel való vonatkozásában.

Sem a polgárság igényeit, sem a
választói jog minden irányban való
érvényesülését nem biztosítja a mai be-
osztása az országgyűlési képviselő-vá-
lasztókerületeknek, mert közöttük óriási
aránytalanság mutatkozik, a melynek
megszüntetése — ha mindjárt a várme-
gyék egyesítése, kikerekítése útján is
— kell hogy első gondját képezze a
kormányának az újjaválasztási törvény
megalkotásánál.

Barsvármegyében a lévai, ujbányai
és aranyos-maróti választókerületekben
átlag ötvenhárom-ezer lélekre esik
egy-egy képviselő. A választók száma

egyben-másban hasonlítanak egymáshoz, de
akkora hasonlatosságot a természet legfur-
caább szeszélye mellett se lehet megmagya-
rázni.

Bardócz Pálnak mély, széles kardvágás
torsította el az arcát. Valami kamaszkori
bolondság sivár emléke s a vágás vörös
vonala a homlokától az álláig húzódott.

Annak a másíknak ez a vágás szintén
ott éktelenkedett az arcán.

— Bosszorkányság! — dörmögte Bar-
dócz Pál eltűnődve és becsöngette az inasát.

— Miklós, látod azt az urat ott, a
szemközi ablakban?

— Látom, — mondá hebegve — akármí
legyek, ha nem a nagyságos ur!

— Bolond! Én . . . én vagyok! Hanem
most szaladj át gyorsan és tud meg, hogy
ki az az ur?

Az inas elképedve ment ki. Bardócz
Pál türelmetlenül bámult ki az ablakon és
valami szorongó érzés szállta meg. Az ide-
gen már eltűnt.

Tíz percz múlva visszajött az inas. Egy
szuszra sebesen hadarta el a mondani valóját.

— Az az ur három nap előtt jött a
városba. Gazdag ember lehet, de senki sem
tudja, hogy kicsoda. Ördög Pálnak hívják.

Bardócz Pál megborzongott. Ah, a neve
is milyen különös! Szintén Pálnak hívják s
amellett Ördögnek. Talán csak nem épen
az ördög is vele csunya játékot?

4—6 ezer között ingadozik. Már most
Turócbán—Nyitrában alig 20—25 ezer
lélekre esik egy képviselő, sőt Nyitra
az utóbbi években annyira visszaesett,
hogy teljes joggal indokolható lenne
képviseleválasztó kerületeinek legalább
kettővel való apasztása.

Még feltűnőbbek az aránytalansá-
gok a városi választó kerületekben,
a hol azt látjuk, hogy Budapest egy
választókerületében 100.000 lélekre jut
egy képviselő, addig Esztergomban 17,
Selmecbányán 16, Körmöcbányán 8,
Kézdivásárhelyen 5, Oláhfalun 4, Ábrud-
bányán, Vizaknán, Szék, Erzsébetváros
3—3, Bereck 2 ezernyi lélekszámmal
már önálló választókerületet képeznek.

A lélekszám aránytalanságát jóval
felülmúlják a választókerületek székhe-
lyének meghatározásánál figyelmen ki-
vül hagyott technikai akadályok, a
melyek különben az egész közigazgatás
akadályára szolgálnak mai nap is.

Ugyanis csak a lévai választókerü-
letet tekintve, látjuk, hogy a szom-
szédos Hontvármegyébe kebelezzet, tő-
lünk alig 4 kilométernyire fekvő Var-
sány, ennek szomszédságában fekvő
Kiskér, Füzesgyarmat, Horhi, Csank,
a két Zsember, Disznós kénytelen vá-
lasztás idején Szalkára menni, a hova
semmitéle alkalmatlanság nem vezet.

Szerintünk, az új választási törvény
megalkotásánál tehát okvetlenül figye-
lenmel kell lenni a választókerületek
lélekszámára, a magyar nemzeti szem-
pontok mellett a vármegyék megalko-
tására és ezzel kapcsolatban a terüle-
tük kikerítésére. Különösen pedig, ha
azon vármegyékben, hol a lélekszám
kevesebb, leszállítani kívánjuk a választó-
kerületek számát, viszont ketté osz-
tandók a tulságos, nagy választó-
kerületek.

A beosztásra vonatkozólag célsze-
rűnek találnók, ha Körmöcbányához
csatolnák a szentkereszti járásnak, a
vasuti fővonal mentébe eső községeit;
valamint az oszlányi járás egy részét.
Az ujbányai választókerületbe beoszt-

II.

Az ördög, vagyis Bardócz Pál másod-
példánya azon a napon, amikor lakásának
ablakában meglátták, eltűnt. Se másnap, se
harmadnap nem mutatkozott. Bardócz Pált
kerülgette az idegláz.

— Mi ez? E mögött valami rejtély
lappang!

Ötöd napra átküldte az inasát.

— Elutazott! — volt a válasz.

— Hová?

— Nem tudják. A lakása kulcsát magá-
val vitte. A házfelügyelő szerint nagyon
izgatott volt, mikor elment.

Bardócz Pál homlokán kiűtött a hideg
verejték. A titokzatlanság, amely az idegent
körülvetta, mintha csak a sejtelméit erősi-
tette volna meg. Itt valami nincs rendjén.
Szinte kedve kerekedett, hogy természet-
fölötti jelentőséget tulajdonítson a különös
dolognak. Vagy hogy a csudába lehetne
elképzelni két halandó ember között ekkora
hasonlatosságot? Az ördög játszik itt vele,
maga az ördög!

Három napig ezen a gondolon rágó-
dott. A negyedik napon föllélegzett. Új gon-
dolata támadt, amely a különös dolgot már
közelebb hozta a valószínűség határaihoz.
Az ördög csak képzeletbeli fantom, így tehát
az a másik nem lehet egyéb, mint földön
járó, épkézláb ember. De vajjon ki és
mit akar?

Bardócz Pál nagyhirű kriminálista volt.

ható lenne a most Lévához tartozó
Kovácsi, az aranyosmaróti választó
kerületbe Nemcsény, Ujpetend, Vö-
rösvár, viszont egy új választó kerület
volna alakítható Zseliz székhellyel, a
melyhez csatolandók volnának az ara-
nyosmaróti választó-kerülethez tartozó
s a verebélyi járásban fekvő azon köz-
ségek, melyek Csekétől délre fekszenek.

A lévai választókerület nézetünk sze-
rint megint csak úgy volna helyesen
kikerekíthető, ha ide osztnának be Hont-
vármegyéből azokat a szomszédos köz-
ségeket, melyeknek minden érdeke
ide fűződik Léva városához. A várme-
gyék új beosztása nem késhetik soká,
épen ezért ezt a kérdést a választókerü-
letek kikerekítésével egyszerre kellene
megoldani.

Persze lesz tiltakozás bőven. De a
nemzeti országos érdek előtt meg kell
hajolni a provinciális érdekeknek.
Hiszen ha az operációnál egyedül a
beteg kívánsága volna irányadó, soha
sem állana helyre az egészsége. Oly
szembeötlő már ez az aránytalanság,
hogy annak további fenntartását mivel
sem lehet indokolni.

K.

A gyümölcsfák ültetése.

Mindenféle fa, még a legközönségesebb
lombfa is ad hasznót; de mennyivel több
hasznót ad a gyümölcsfa. Románia az el-
mult évben e tekintetben hozott,
amely úgy a nagy- mint a kisbirtokosokat
kötelezi, egyelőre az utakmenténi birtokrész-
leteiket gyümölcsfákkal beültetni. Ezen ültet-
vényezésnek azonban magastörzsu gyümölcs-
fákkal kell történni, a legnagyobb részben
az ő kiváló jó Domnosta és Krucseszta helyi
almafajváltozatokkal, továbbá körtefa és
szilvafával, amelylyel a kisbirtokosnak mel-
lékjövedelem lesz biztosítva; de ezzel egy-
idejűleg nemesítik a szép iránti érzéket is,
mert a fákkal beültetett ország-, megyei és
közutak élénkítik az egész környéket. Na-
gyon ajánlatos volna, nálunk Magyarországon
is az utmenti fáültetést kötelezővé tenni.

A fák késő őszi — novemberbeni ülte-

A fiatalsága mellett kiváló jogtudós, akit
nevezetes pürei, amelyekben mint védő, vagy
vádli szerepelt, messze híressé tették. És
most épen e körülményből kifolyólag külö-
nőset gondolt. Szenczáczios pürei révén sok
veszedelmes gazemberre, nagystíli szélhá-
mosra mondotta ki az igazságszolgáltatás
kemény ítéletét. Talán egy ilyen elítelt ün-
vele játékot? Kiszabadult vagy megszökött
talán s most bosszút akar állani azon, akinek
szava a vádlói székéből rádörögte a súlyos
ítéletet.

A híres kriminálista erre a föltesésre
megborzongott. Ez az eshetőség semivel sem
volt megnyugtatóbb az előbbinél. Ismerte
a maga elíteltjeit; csupa Pitavabeli regény-
alak, a megrögzött emberi gonoszsnágnak,
lelki elvetemedettségnak típusai.

III.

Egy este bizalmas baráti körből, kollégái
vidám társaságából hazafelé sietett Bardócz
Pál. Az agya tulfeszült volt a vitakozással
vegyes diskurzusoktól s a képzelete lázasan
csapongott. Mikor lakása elé ért, szinte
ösztönyszerűleg odapillantott a szemközi ház
második emeleti ablakára. Dermedten állott
meg. Az ablakban világosság égett.

Bardócz Pál e látványra rémülten tánto-
rodott a falhoz. Az a gondolat, hogy a rej-
télyes idegen újra a közelében van, megfa-
gyasztotta ereiben a vért.

Tehát itt van, újra itt van! Vajjon mit
akarhat hát tőle és ki az az ember egyál-
talán?

tése a legcélszerűbb, mivel az őszi ültetvényezésnek különféle előnyei vannak s az őszi ültetett fák szebben fogamzanak s már az első évben erőteljesebben hajtanak. Ezideig a tavaszi ültetés volt mindig szokásban s mindannak, amit ősszel el nem lehetett ültetni, annak tavasszal kell megtörténnie.

Hogy a fák mentől biztosabb fejlődését tőlünk telhetőleg előmozdítsuk, tartsuk be a következő főszabályokat:

Az ültetési gödröknek mentől nagyobbak s mentől mélyebbek kell lenni; legalább 1 m. széles s vagy 80 cm. mélynek. Minden egyes gödörhöz adjunk egy jó nagy rész tápust jó földet, hogy a gödör ezzel egészen megteljen; az ültetvény akkor állítandó be a gödörbe, midőn ez $\frac{3}{4}$ részben jó földdel már meg lett töltve. Ekkor állítsuk csak be a fát, töltsük ki a gyökerek közötti űrt finom apró, avagy jól összeaprózott földdel szorosán, tiporjuk meg a gyökereket fedő talajt óvatosan, öntsünk minden egyes fa gyökerére a magasból 2—4 kanna vizet, hogy a föld szorosán a gyökerekhez tapadjon s ezek között üresség ne maradjon; csak ezután töltsük meg a gödröt véglegesen, hantoljuk fel a földet a törzs körül s e magaslatot tányárszerűre alakítsuk. Ekkor a fának egyenesen és helyesen kell a talajban állania, sem mélyebben, sem magasabban, csak úgy, amint eddig a falkolában állott, mégis jobb ha vagy 3—4 cm. mélyebben lesz ültetve, mint azelőtt volt. Földolag, hogy minden fa jó talajban legyen ültetve, jól megöntözve, az ültetést követő évben is folyton nedvesen legyen tartva; a forró nyári hónapokban többször erősen meg kell ezeket öntözni. Nagyon előnyös minden egyes fának támaszt azaz karót adni, hogy szél s vihar gyökerében meg ne mozghassa, mely körülmény a friss gyökerek elromlását, eltörését vonná maga után, de egyszersmind a fát foszosen tartja s védi minden ellen.

Az ültetés előtt a megsérült gyökerek végeit simára vágjuk el éles késsel.

A fák koronaágait, ha az ültetés ősszel történt, nem kell visszavágni, csakis tavasszal, de mindig éles késsel; az almatermésűeknél, mint pl. az alma, körte, birs stb. kevésbé, a csonthéjas termésekénél, mint a kajszinbarack, őszibarack, cseresnye, szilvaféléknél jobban, mélyebben.

Ami magát a falakat illeti, azt a helyi viszonyok s követelményekhez kell alkalmazni; újabb időben a feltörzssüekre fordítanak nagy gondot.

A magastörzs. A magastörzs a legjobb s legcélszerűbb alak fasorok és utmenti ültetésre; mezőkön, legelőkön, határokon, szóval mindenütt, ahol marhahajrás van, ahol is 8 m. távolságra ültetjük ezeket egymástól.

Hirtelen örült gondolata támadt. Meg fogja tudni, ki az az ember. Főirohan hozzá, beront a lakásába és szemtől szembe áll vele. Ha álarc fedi az arcát, lerántja róla s ha mindjárt a pokolbeli sátán is, oda lép elé.

Átrohant az utcára és fölsietett a szemközti ház lépcsőin. Mikor fölért ahhoz a lakáshoz, amelynek lakója az ő ördögi képmása volt, hirtelen elhagyta energiája. Keze lehanyatlott a kilincsről. Nem ment be. Erőt kellett vennie magán, hogy össze ne essék. Szédülve támolygott vissza a lépcsőkön és átment lakásába. Mikor az ablakhoz lépett, oda át még világosak voltak az ablakok s a függöny előtt ott állt ördögi képmása és gunyosan integetett feléje.

Bardócz Pál ágynak esett, kilelte a hideg.

IV.

Lázának első öntudatos percében Bardócz Pál meghagyta az inasának, hogy hívja betegágyához Hardi doktort, a híres pszihater, neki régi jó barátját. Az inas elment s visszajövén jelentette:

— A Doktor ur már itt van!

Bardócz Pál várakozásteljesen nézett az ajtó felé és a szobába belépett az — ördögi képmás. Bardócz Pál rémülten sikoltott fel. Az ördögi képmás odasietett a betegágyhoz és megfogta a remegő ember kezét:

— Csak semmi izgalom — mondotta, a fogadást megnyertem! Én Hardi vagyok s csak álarc a te képed rajtam. De emlékszel multkori vitánkra? Ime bebizonyítottam, hogy a legegészségesebb idegzetű ember remegő gyermek lesz a kísértet látásától... S a pszihater diadalmasan nevetett.

A feltörzs ma már jobban lesz pártolva, amit valóban meg is érdemel. A magastörzshöz viszonyítva a feltörzsnek tagadhatatlanul különféle előnyei vannak. Könnyebben fogamzik, vidámabban tenyészik tovább, korábban lesz termékeny, többnyire szebb gyümölcsöt terem, szél és viharoktól kevesebbet szenved, a termés pedig könnyebben, jobban s gyorsabban szedhető le. Előnyei sokfélék s minden körülmények között mindjobban érvényesülni fognak. A feltörzsek ültetési táva átlag 6—7 m.-re tehető.

A törpefa, bokor- vagy gualaak, kis kertekben, kisebb területeken, szűk helyeken határozottan a legcélszerűbb alak s hamarosan szép tiszta s jól kifejlődött gyümölcsöt terem s egyre jobban-jobban lesz ajánlva. Bokoralaku fákat 4 m. egymástól távra ültessük. Szűkebb helyekre nagyon ajánlatos a gualaak, különösen az oszlopdad gualaak, de kiválóan az ilyen körtefák, mely utóbbiak ezen alaknak igen jól megfelelnek s finom csemegegyümölcsöt szolgáltatnak. Az alakított fák, mint a vizirányos füzérfa, a szárnyas emeletes redélyfa stb. különféle alaknak ugyan, a legszebb és legfinomabb termést adják, azonban határozottan csak urasági és diszkeretekbe illők, ahol ügyes gyakorlott egyén mindig kényél van, aki a fák további fejlődését irányítja, ezeket megmetszi, termésre készíti, alakítja; csakis ily helyekre ajánlatos. Aki ezzel nem rendelkezik, ültesse inkább a helyi szokásos fákat.

Legnagyobb figyelem fordítandó a fajválasztásra! A falkolatalajdonosnak csakis a legalkalmasabb fajokat szabadna szaporítani, első sorban a honi, ezután a helyi s végül az általános jónak bizonyult asztali fajokat; mivel számtalanszor megtörténik, hogy az oly sokszor felmagasztalt fajok más fekvésben, más egyéji viszonyok között nem mindig válnak be.

Az alma nemzetgazdászati tekintetben a legfontosabb gyümölcs, többnyire ez lesz ültetve, s májdnem minden országnak, minden vidéknek megvan a maga különleges, valóban jó faja így pl.: Erdélynek a Batul, Krassó Szörénynek a Masáncsi, az Alföldnek az Apati és a Török Bálint-Stettini, Szlavóniának a Szreika, Tirolé a Rozmaring, Botzené a fehér Calvil, Csehországé a Tafotaalma stb.

A körte méltó testvére az almának, ezért a legszeleesebb körü elterjedésnek örvend. Sokoldalú előnye következtében az asztali gyümölcsök királynéjának van elismerve s egyike a legjobb gyümölcsöknek, melyet anyaföldünk termel. Helyes fajválaszték mellett lehet gyümölcsünk júliustól ápriliséig, amelyek minden kívánalomnak megfelelnek, mivel ennél a fajok és félések száma rendkívül változatos; mely körülmény arra mutat, hogy kita tás és előszeretettel fáradoznak ezen gyümölcsfaj további tökéletesítésén és nemesebbé tételén. Már most is vannak fajok, melyek íz- és finomság tekintetében minden eddig létezőt felülmúlnak. A körtefa jobb fekvést és mélyebb televénytalajt kíván, mint az almafa, mely utóbbi mindenütt, még magaslatokon is elég jól tenyész, ahol a körtefa boldogulására már nincsenek meg az általa igényelt követelmények.

Mint gazdaságilag fontos gyümölcs következik a szilva, amely mindegyre nagyobb-nagyobb arányokban, nagyban ültetvényezésre a világ minden táján keresett. Különösen a feltörzssüek a legcélszerűbbek, mivel ezek adják a legdusabb termést. A sok jó faj közül biztosan a boszniai magbaváló szilva egyike a legjobbaknak, ép oly jó a besztercei magbaváló, a doláni és a magyar muskotály szilva. Ezeket követi az olasz- és csehországi hosszú szilva. Az összes között a „Nagyherceg” egy újabb faj a legnagyobb és legszebb, de nem igen jó; sokkal jobbak az előbb felsoroltak. Szilva, szilvaféle, ringló minden fekvésben, természeti tulajdonsága t. i. a földszin alatt elterülő gyökérzete folytán, még oly helyekre is ültethető, ahol a talaj sovány s a televény sekély, mint dombokon, magaslatokon, nem túl magas hegyeken is, még itt is jól tenyésznek és dus termést hoznak; nevezetes, hogy magasabb fekvésben a gyümölcs edesebb és izletesebb. Mentől többet ültessünk tehát ezekből!

Cseresnye és a meggy nagyon kedvelt, kellemes és hasznos gyümölcs, mely oly időben érik, amikor még másféle gyümölcs alig van; ép azért várvavárt idő az, mikor az első cseresnye megéri s ujjongva lesz üdvözölve. A cseresnye mint magas törzs és mint feltörzs egyaránt célszerű s gyümölcs

ese nevezetes kereskedelmi cikket képez. A meggya mint feltörzs célszerűbb s kiadéd növése következtében törpefának igen alkalmas: különösen az újabb fajok mint: a Gubeni hirneves, a körösi, továbbá a finom Amarellák, amelyek nagyon ajánlatosak. Nagyon tekintélyes a fajok mifélesége és használhatósága; az újabb későn, szeptember-októberben érő cseresnyefajok képesek most az asztalok díszét. Tulnedves talaj kivételével a cseresnye- és meggya minden talaj-nemben jól tenyész, még magaslatokon is. Sajnos, hogy ezen gyümölcsfaj a megérdemelt figyelemben még nem részesül eléggé, amelyet sokoldalúságánál fogva megérdemelne. Különösen a meggy az, amely minden háztartásban kívánt és keresett cikk, ennél fogva minden piacon keresett s jól meg lesz fizetve.

Kajszinbarack minden időben kedvenc gyümölcse volt az embereknek. A mely televény talajt kedveli a védett helyet, különben nem diszlik. Ezekből magas törzset ültetni nem tanácsos, de feltörzssüeket és törpefákat igen; utóbbiakat kiváltképpen, mivel ezeken a termés utófagyok ellen megvédhető s a szélvész és viharok ellen is némileg védve van. A kajszinbarack nálunk jól, többnyire igen jól diszlik és mindig kellemes finom ízzel bír. Kevés kivétellel minden faj igen jó, de különösen a honi magyar fajok, amelyek a francia fajoknál sokkal aromatikusabbak.

Őszibarack finom asztalra a legnemesebb gyümölcs. Az őszibarackfa az összes gyümölcsfák között a legnemesebbnek tekintetik s lelkes kedvelői gyümölcsét „isteninek”, gyümölcsösei szépségének s az asztal ékeségének nevezik. Az őszibarackfa nálunk mélyen fekvő területek kivételével mindenütt jól diszlik; többnyire törpefának és gualaakban lesz nevelve, ezekből vidékeken pedig redélyzetben.

Az őszibarackfák 7—10 évnél tovább nem igen élnek, ez idő multán többnyire teljesen túlélték magukat; leggyöbb esetben gyantafolyás okozza korai elhalálzásukat. Ennek ugyan részben ellenálhatunk (sajnos, hogy teljesen sohasem) ugyanis ha a fák fömetszését augusztusban végezzük, mely alkalommal minden vékony, satnya, haszontalan ágat eltávolítunk; tavasszal csak a tavalyi hajtások lesznek kevésbé megrövidítve. A vezérágak és termőágacsok megmetszésének teljes figyelmen kívül hagyása okozója többnyire az ifjú őszibarack-ültetvényezések sikertelenségének, amelyek az ültetés alkalmával illetőleg az ültetést követő tavasszon okvetlen visszametsződnek, a következő években pedig csak úgy, amint az fennebb említve lett.

A dió csakis mint magastörzs, szabad nyílt helyeken lesz ültetve. Nagy helyre lévén szüksége, 12 m. távolságra ültetendők egymástól; mindenütt jól tenyészik, még magaslatokon is. Oly magaslatokon, ahol már a juhlegelő csak tengődik, a diófa még mindig jól nő s mily haszon, mily kincs volna ez a jövő nemzedékre, hogyha az ilyen kopár magaslatok, kopasz hegyhátak, amelyek ma még többnyire parlag területek s kevés avagy semmi hasznót sem adnak, diófákkal ültetnének be. Va óban csodálatos, hogy sem kis- sem nagybirtokosainknak még eddig ilyesmi nem jutott eszébe.

A dió nagyszerű, mondhatni a legjobb s legjövődmezőbb kivitei cikk, amely raktározva nem oly könnyen romlik meg, mint a többi gyümölcsféle, amelyeken gyorsan tul kell adni, hanem karácsonyig, és még tovább is eltartható, míg jobb árakat érünk el. Dióféknél a termékenység átlagosan a 15 évvel kezdődik meg és évről évre fokozódik s mire egy nagyobb szabású ily telep 60—80 évet elért, mily rengeteg hasznót hozott ez idő alatt; de csak ezután következik a nyereségy legnagyobb része, a butorgyártás céljaira drágán eladott diófért. Mily óriási a küömbőség az ily és a tölgy- avagy bükkfaültetvények között, mely utóbbiaknál nem 60, hanem 100 és még több éven át kell egyedül a fa értékére várni anélkül, hogy a megelőző időben valami csekély hasznót hajtottak volna. A dióvali fásítás keszdetlegesen is történhetik és pedig a diónak novemberben álló helyre való eldugdozásával épen úgy, mint a makkot szokás ültetni.

Birs és **naszpolya**, som, **édes gesztenye** és **mandola** gazdasági szempontból kevésbé jönnek tekintetbe, mivel legtöbbnyire csak egyesek kedvenczei, de mindamellett mindegyikből mégis néhány fának kellene minden gyümölcsösben állani.

Mogyoró az utóbbi években nagyobb előnyben részesül, sokkal nagyobb figyelem lesz most már ezekre fordítva mint azelőtt, mivel korábbi telepek teljes méltatást találtak. Tenyésztése többnyire jövődmezőbb, mint bármi másé és pedig a következő okokból: 1. talaj fekvés és éghajlat dolgából igénytelen; 2. termésben minden körülmények között biztos s egy bizonyos határig folyton fokozódó; a termés felszedése olcsó, tartóssága igen hosszú, az elszállítás könnyű, az árak mindig jók, mivel a termés sohasem fedezi a keresletet. A mogyoró termelése mindazon birtokosoknak igen ajánlatos, kiknek hegyes dombos, szakadékos, csuszamlós, terméketlen területei vannak, amelyet még legelőnek sem használhatnak.

Mühle Vilmos.

A lecsapolás befolyása a talaj termékenységére. Ismeretes, hogy a növényzet víz nélkül meg nem élhet. Az a növény életét elemét s ha megfelelő mennyiségben nem áll rendelkezésére, fejlődése menetében megakad. A víznek ezen fontos szerepe teszi kötelességévé minden gazdának azt, hogy földjének vízkészletét növelje, illetve annak kiszáradását a lehetőségig megakadályozza. De másrészt az is ismeretes, hogy a víznek túlságos nagy mennyiségben való jelenléte ep oly baj, mint a vízhiány. Ideig óráig kibírja ugyan a növény egy vízhiányt, mint a vízbőséget, azonban ha ezen utóbbi állapot sokáig tart, ugy megsínyli azt, mert a vizenyős talaj nagyon hideg, rajta a növények fejlődése hosszú, a levegőnek a talajba való jutása meg van akadályozva, a savanyu humusz képződése a kaom nyílik s mindez együtt véve a növény elcsenevedését, sőt teljes kipusztulását vonja maga után. A vizenyős talajok javítása tehát a talaj termékenységének fokozása céljából elkerülhetetlenül szükséges feladat, annál is inkább, mert a mai gazdasági viszonyok között soha figyelmen kívül nem hagyható jelző gyanánt kell tekintenünk azon mondat, hogy két kárást termelünk ott, a hol eddigelé csak egy is alig termelt meg. Kérdés azonban, hogy akkor, a midőn vizenyős területeink javítását lecsapolás által terve vesszük, ezen lecsapolás nem lugoza-e ki a növényi tápanyagokat s nem von-e el a földtől oly vízmennyiséget is, a melyet a növény még hasznára tudná fordítani. E kérdéssel szemben eddigelé általánosságban azon felfogás uralkodott, hogy a lecsapolás a földnek nincsen ártalmára, amennyiben azzal egyrészt csakis az ártalmas vízföldiséget távolítjuk el s nem az összes vízkészletet, másrészt a növényi tápanyagok kimozgatását, kilugozását elő nem idézhetjük, mert a talaj fontosabb növényi tápanyagot abszorbálni, lekötni, visszatartani képes. Az újabb kísérletek ellenben e felfogást csak részben igazolják. Azt mondják ugyanis kutatóink, hogy a felesleges nedvesség eltávolítása szükséges ugyan, de másrészt az sem tagadható, hogy azzal nemcsak a talaj tápanyag készletét csökkentjük, hanem több vizet is távolítunk el, mint a mennyi szükséges, illetve megengedhető volna. A mi az elsőt t. i. a tápanyagkészlet kilugozását illeti, arra nézve megjegyezhetjük, hogy az sem a foszforsavra, sem az ammoniakra nem vonatkozhatik, mert ezen tápanyagokat a föld igen nagy erővel abszorbálja és védelmezi a kimosás ellen; ellenben vonatkozik a salétromsókra, a melyeket egy kiadás eő tekintélyes mennyiségben lugoza ki s utóbban akkor, midőn a föld nincsen növényzettel borítva. Hogy ezen veszteséget — a mely némelykor igen nagy lehet — elkerülhessük, tanácsos a lecsapolásra berendezett földekben az aratás befejezésével azonnal oly növényeket termelni, melyek az ott levő salétromsókot felveszik s aztán ezeket zöldtrágya gyanánt alászántani. Ez alászántás által azon sa éromnitrogént, a mely egyébként kimosódott volna, visszatartjuk s bár nem salétrom alakban a következő növény rendelkezésére bocsátjuk. A talaj termőképességének javítása céljából tanácsos lesz továbbá a területeket részint közvetlenül a vetés előtt, részint fojtrágyaként nitrogén, — főleg salétromtartalmu trágyákkal kis mértékben trágyázni.

Különfélék.

— **Városi közgyűlés.** Léva r. t. város képviselőtestülete f. hó 5-én kedden d. u. 4 órakor rendkívüli közgyűlést tart. A közgyűlésnek sok fontos tárgya lesz, többek közt kölcsönfelvételi ajánlat, a régi tanítóképző megvétele, a városi fogadó terveinek díjazása illetőleg megvétele, az Oroszlán fogadó bérbeadása, köztér eladás Knapp David építkezése számára, a tanítói fizetések rendezése stb.

— **Tudományos felolvasás.** Febr. hó 27-én tejezte be Gacsér Eudre főgimn. tanár a művelt közönségnek szánt felolvasását a *dalról*. Az ügyes keretbe foglalt, színes, vonzó előadásnak igen szép halgatkozó községe volt, különösen a hölgyekre volt kellemes hatással a költői gondolatokkal és emelkedett stílusban megírt tanulmány. Ezután ismét Lendvai tanár fog előadást tartani a reális tudományok köréből, a *holt anyag eleven erejéről*, kísérleti mutatóanyagokkal, a mi mindenestre nagyobbbanu közönséget

fog vonzani az előadásra. Az előadás nem szerdán, hanem kedden, f. hó 5-én tartatik meg.

Miniszterek üdvözlése. A lévai tisztviselők egyesülete febr. hó 24-én tartott közgyűléséből távirattal üdvözölte Kossuth és Apponyi minisztereket. A táviratok szövege a következő: *Apponyi Albert gróf* közoktatásiügyi miniszter urnak Budapesten. A lévai tisztviselők egyesületének mai közgyűlése hálás tisztelettel üdvözli Nagyméltóságodat a tanítók helyzetét javító, s a magyar nemzeti eszmét szolgáló törvényjavaslatának benyújtása alkalmából. Holló Sándor elnök, Banyai Ferenc jegyző. — *Kossuth Ferenc* kereskedelemügyi miniszter urnak Budapesten. A lévai tisztviselők egyesületének mai közgyűlése felháborodva a méltatlan támadások felett mely tisztelettel és törhetetlen bizalommal üdvözli Nagyméltóságodat, a munkásbiztosítás törvényének nagynevet megalkotóját. Holló Sándor elnök, Banyai Ferenc jegyző.

Gyászrovat. A községi tisztelet- és becsülésnek örvendő Kern-családot súlyos csapás érte: édes anyjuk, özv. Kern Miklósné febr. hó 24-én életének 87-ik esztendőjében csendesen elhunyt. 24-én d. u. 4 órákor temették el városunk általános részvételével. A szép kort ért tisztes matróna haláláról családja a következő gyászjelentést adta ki: Alulírottak egy saját, valamint az összes rokonok nevében mélyen elszomorodott szívvel tudatják a felejtethetetlen jó anyát, testvér, anyós, nagynya és dédanyának Kern Miklósné szül. Schnell Rozália, a Koburg hercegi uradalom volt főerdősze özvegyének, hosszas szenvedés után, élete 87-ik, özvegyiségének 53-ik évében, f. é. február hó 24-ikén reggel 9 órákor történt gyászosan elhunytát. A drága halott hült tetemét f. hó 26-ikán délután 4 órákor fognak a gyászházban az ág. hitv. ev. egyház szer-tartására szerint megáldani és onnan az ág. hitv. ev. temetőben örök nyugalomra tétetni. Léva, 1907, február hó 24. Adás és béke poraira! Ö. v. Szűcs Ilésné szül. Schnell Emma testvére. Kern Albertné szül. Tajber Teréz, Kern Jánosné szül. Miller Erzsébet, Kern Vilmosné szül. Medvecky Henriette mint menyei. özv. dr. Köhler Jánosné szül. Kern Kornélia, özv. Kern Józsefné szül. Kern Roza, Kern Albert, Kern János, Kern Vilmos mint gyermekei. Köhler Arthur, Köhler Béla, Köhler Kálmán, Köhler Margit, férj. Volko Jánosné, Kern Irma, Kern Irén, férj. Pálka Viktorné, Kern Vilma, Kern Emma, ifj. Kern Vilmos, Kern Oskár, Kern Eneora, Kern Margit, Kern Aladár mint unokái, és számos dedunoka.

Kinevezés. *Tomörkény Dzsó* okl. polg. isk. tanár — *Kriek Jenő* közpöntözési tanár fia — az ar. di. állami tanítóképző intézetbe tanulmányi felügyelővé nevezetett ki. Ezen állásokat most szervezte a kultusz-miniszter az állami tanítóképzők mellé; hogy elsőnek éppen Tomörkény Dzsó nevezetett ki, az mindenesetre az ambiciozus fiatal ember rendkívüli szorgalmáról és képzettségéről tesz bizonyosságot.

Pályázat orvosi állásra. A lemondás folytán megüresedett bakabányai községi orvosi állásra, amelynek javadalmazása 1600, 400 kor. lakáspénz, a betegsegítő pénztártól 200 kor., himlőoltásért 30 kor., és a rendes látogatási, valamint vágóbiztosítási díjak, — pályázatot hirdet a b. tá. főszolgabíró. A választás március 7-én lesz.

Halálozás. Váray József n.-tapolcányi kir. járásbíró városunk szülőjét pétohatatlan veszteség érte — amennyiben felesége motesiczi *Motesiczky Mariska* — rövid, de kínos szenvedés után Budapesten meghalt.

Sor alá kerülő hadkötelesek száma. Az idei fősorozáson Oszlányban 284, Aranyosmaróton 590, Verebélyen 500, Ujbányán 87, Garamszentkeresztben 800, Kör-möcbányán 208, Léva városnál 130 és a lévai járásból 643, tehát az egész vármegye területéről összesen 3242 állításköteles fog a sor alá kerülni.

Körjegyző választások. A garamszentkereszt járásban szervezett új körjegyzői állásokra e hét folyamán ejtettek meg a választások *Finka Sándor* járási főszolgabíró elnökele alatt. Megválasztották: garam-ladoméri körjegyzővé *Bandaszala János* volt felsőpáti segédjegyző és anyakönyvvezető, barskaproncai körjegyzővé *Sebo Izidor* volt barskaproncai segédjegyző és anyakönyvvezető, felsőszadányi körjegyzővé *Záborszky Lajos* volt felsőszadányi segédjegyző és anyakönyvvezető, garamrévi körjegyzővé *Pokorny Nándor* volt garamradnói segédjegyző és anyakönyvvezető. Ugyanakkor eszközölte mindenütt a járási főszolgabíró a járási számvévközbenjötté mellett az új szervezeti váltakozásokból kifolyólag a községi irattáraknak és felszerelési tárgyakkal a községi ügyviteli szabályzat értelmében való átvételét és átadását is.

Névmagyarosítás. Schill Tivadar lévai lakos családja nevének *Szecsire* kért átválttatása befügyminiszteri rendelettel megengedettett.

Hány negyvennyolcas honvéd 61 még? A *Hadsereg* című lap hivatalos kimutatást közöl arról, hogy a múlt év végén hány negyvennyolcas honvéd volt még életben. E szerint: egy tábornok (*Görgey Arthur*), 17 törzstiszt, 675 fő tiszt, 8715 al-
tisz és közhonvéd élt még a múlt év végén.

Az özvegyekkel együtt ma 10,082-en élveznek még nyugdíjat az egyre kevesbedő öreg hadfiak közül.

Áthelyezés. A vallás- és közoktatásiügyi miniszter *Philippi Vilmos* és *Philip-piné Steinberger Irma* újbányai állami elemi iskolai tanítót, illetve tanítónőt a stájerlakai állami elemi iskolához jelen minőségükben áthelyezte.

Talált pénz. A múlt év november hó 27-én Léván tartott börtvászár alkalmával *Barta János* 11 éves és *Kiss Gyula* 8 éves fiuk az iskolából *Szent János puszta* — hol szüleik béreseek — mentek. Az „Oroszlán” szálloda előtti gyalogjárdán egy kendőbe burkolt pénztárczát találtak, melyet azonban csak a b. tá. utcai lejtőn néztek meg s mint-hogy meggyőződtek arról, hogy abban pénz van, haza vitték, hol *Kiss Gyula* azt anyjának adta át, ki elrejtette. Nem is jött volna napfényre az eset, ha *Barta János* meg nem tudja fiától, hogy pénzt talált s hogy azt *Kiss Lajosné* rejtgette. Február hó 16-án tehát e ment *Kiss Lajosné* lakására s a talált pénz arányos felosztását követelte azon címen, hogy gyermekeik együtt találták. Minthogy pedig ez a pénz nem volt hajlandó megfelelni — *Barta Jánosné* a rendőrségen az esetet bejelentette. A pénz leforgalására *Uhrík János* rendőrőrmester kiküldetett, ki *Szent János puszta* *Kiss Lajosné* lakásán, annak ládjában a rejtett pénzt a tárczával és zsebkendővel együtt lefoglalta s beszállította. Minthogy pedig a pénz gazdája ez ideig ismeretlen, az tehát a lévai kir. járásbíróshoz tétetett át a végezt, hogy a talált pénzt jogtalanul magánál tartott nő megbüntessék.

A tótmegyeri uradalom területén lefolyt grófi vadászatok eredménye. Augusztus 21-től 25-ig 5 napon át 8 puskás 45 fácánt, 5444 fogolyt, 281 fűrjet, 5 nyulat, 30 vegyes vadat összesen 5805 drbot lőtt. — November 18-tól 24-ig 7 napon át 9 puskás 50 fácánt, 3036 fogolyt, 10349 nyulat, 391 tengeri nyulat, 33 tuzokot, 1 vadludat, 19 vegyes vadat, összesen 13879 darabot lőtt. December 10-től 15-ig 6 napon át 6 puskás 3137 fácánt, 920 foglyot, 2623 nyulat, 368 tengeri nyulat, 33 vegyes vadat, összesen 7061 darabot lőtt. A 18 napon át tartott vadászatok végső eredménye: 3212 fácán, 9400 fogoly, 281 fűrj, 12977 nyul, 759 tengeri nyul, 33 tuzok, 1 vadlud, 82 vegyes, összesen 26745 darab. A vadászársaság tagjai: *Gróf Széchényi B. A.*, *Gróf Erdődy Rezső*, *Gróf Erdődy György*, *Gróf Pallavicini N.*, *Gróf Trauttmansdorf Ferdinand*, *Gróf Hunyady László*, *id. Gróf Draskovich Iván*, *Gróf Apponyi Gyula*, *Gróf Apponyi Henrik*, *Gróf Fries Manó*, *Gróf Schönborn Károly*, *Báró Vécsey Miklós*, *Báró Inkey N.*, *Gróf Colloradó Rezső*, *Mister Gardezza*, *Gróf Zchy Kázmér* és a házi ur *Gróf Károlyi Lajos*.

A legkedveltebb arcszépítő, mely joggal viseli a f. l. mulhatlan ág jelzőjét, kétségtelenül a híres *Földes-féle Margit-crème*, mely valóban meghódította a világ hölgyközönségét, urak is használják, mert teljesen ártalmatlan, a bőr mindenemű tisztáltságát, szeplőt, pattanást, mitessert stb. néhány nap alatt eltávolítja és az arcot üdév, fiatallá varázsolja. Nemcsak az arcbőr, hanem a nyak, váll és kéz fehéritésére, finomítására is használják. Hölgyeink elragadtatással szólnak bámuatos hatásáról. Nagy tégely 2, kicsi 1 kor. Kapható minden gyógyszer-tárban, de óvakodni kell az utáztatoktól. Postán küldi az egyedüli készítő *Gutori Földes Kelemen* gyógyszerész Arad.

Közönség köréből.

Köszönet-nilvánítás.

Édes jó anyánk elhunytá alkalmával tett részvét nyilvánításokért ez uton mondunk hálás köszönetet.

Léva, 1907. március hó 1.

Kern család.

Nyilvános-szamadás.

A lévai állami tanítóképző ifjuságának a múlt hó 9-én, segély egyesülete javára rendezett hangverseny összes bevételé 563 korona. Az összes kiadás 325.40 fillér, a tiszta maradvány tehát 237.56 fillér.

Felülfizettek a következők: *Báthy László* 10 kor., *Cserbelyi S.* 5 kor., *Bándy Endre*, *Domján Lajos*, *Jaross Ferenc*, *Kovácsik Samu*, *Kovács István*, *Hagara A.* és *N. N.* 4-4 koronát. *Medvecky Sándor*, *Kaveggia Kálmán*, *Tokody István*, *Pikelbauer J.* *Fiasch J.* 3-3 koronát. *K. J.-né*, *Presztóánszky Béla*, *Balogh L.*, *Braun Gyula*, *Faragó Samu*, *Markli Jánosné*, *Levatic G.*, *Csekey Vilmos N. N.* és *N. N.* 2-2 koronát. *Tóth István*, *Kersék János*, *Fizely K.*, *Heyer Vilmosné*, *Pollák K.*, *Nagy Arthur*, *Goldbrunner Sándor*, *Macsék István*, *Hulják P.*, *Steiner A.*, *Vida J.*, *N. N.* és *N. N.* 1-1 koronát.

A „Bármegyeyi Népbank” 25 koronát volt szives a lévai állami tanítóképző segély-egyesületnek küldeni, fogadja adományáért hálás köszönetünket.

Pazar Zoltán

a segély egyesület elnöke.

Köszönetnyilvánítás.

Báti *Báthy Gyula* m. kir. honv. hadnagy urtól 26 koronát vettünk kézhez, mely összeget *Macsék Micsike* urleány a Lévai „Katholikus Kör” február 2-án megtartott

estélyén remek hegedűjátékával kis árvaink részére kimuzsikált; *Riedl Zoltán*né urasszony és *Babusik Irén* urleány árvaink karácsonyfájára 436 kor. 40 fill. gyűjtöttek; a *Bármegyeyi népbanktól* 50 koronát, *Léva város IV. tizedének polgárságától* 10 koronát, *dr. Rudnyánszky Titusz* armatóthi főszolgabíró uról 5 koronát, a lévai eszmadia ipartársulat 2 kor. 50 fill., *Schulpe A.* főznő urasszony 1 sonkát és 41 gyermek részére füstölt húst, továbbá 2 zsák krumplit és 1 zsák babot, *Agárdy János* alsó-győrödi plebános urtól pedig 2 zsák krumplit és babkeletet képtünk *Stefánia* árvaházunk céljaira.

Amidőn fenti kegyes adományok kézhezvételét nyilvánosan is van szerencsénk nyugtázni, fogadják a leghálásabb köszönetünket.

Léván, 1907 február 11.

Leidenfrost Tódorné Faragó Sámuel
nögyel. elnök nögyel. titkár

Irodalom és művészet.

Egy aktuális könyv. Az általános drágaság közepette *Andrássovich Géza* m. kir. földmívelésügyi miniszteri intéző, most megjelent „*Házinyul-tenyésztés*” című könyvének második kiadásában rámutat arra, hogy a házi nyulok oszkerü tenyésztésével, csekély befektetés mellett, aránylag a lehető legnagyobb jövedelem érhető el, ugy a piaci értékesítésnél mint a házi fogyasztásra szükséges husz termelésénél. Ezen közvetlen haszon első sorban a termelő jólétét célozza ugyan, de közvetve a nemzeti vagyonszerzés szempontjából is igen figyelemreméltó, mivel a házi nyul és annak termékei évenként átlag hat és fél millió korona értékben hozhatnak be a külföldről; éppen ezért kívánatos gazdasági szempontból, hogy a házi nyul oszkerü tenyésztése Magyarországon mennyel elterjedtebb legyen. *Házinyul-tenyésztés* bármely időben megkezdhető minden különös költség nélkül; utmutatással szolgálidéz az ett számos képpel ellátott könyv, melyet 2 K. 20 fill. előleges beküldése ellenében bérmentve küld meg *Nyitrai és Társa Léva* n.

Az anyakönyvi hivatal bejegyzései.

1907 évi február hó 24-től 1907 évi március hó 3-ig.

A szülők neve	A gyermek neve	A gyermek neve
Jakubovics Ferenc Király G.	fiú	Ferencz
Juhász Miklós Mészáros Ágnes	leány	Etel
Palásti Miklós Stanga Katalin	fiú	Miklós
Kis András Ganyics Erzsébet	fiú	László
Kovács Sándor Záhorszky E.	leány	Mária
Bóna János Novotny Anna	leány	Ilona
Schnier Pál Szabó Mária	leány	Margit Mária
Iván István Nozsár Borbála	leány	Juliana

Halálozás.

Az elhunyt neve	Kora	A halál oka
Potoczki Erzsébet	6 hó	Tífölgulladás
özv. Kern Miklósné	86 év	Végkimerülés
Pavlik Fáni	45	Szívbenulás
Bém László	21	Szervi szívbaj
Juhász László	2	Bélhurut
özv. Stefáné Józsefné	70	Tüdőelégdaganat

Lévai piaciárak.

Rovatvezető: *Kónya József* rendőrkapitány.
Buza m.-mázsánként 13 kor. 40 fill. 13 kor. 80 fill. — *Kétszeres* 12 kor. 80 fill. 12 kor. — *fill.* — *Rozs* 12 kor. 20 fill. 12 kor. 60 fill. — *Árpa* 12 kor. 40 fill. 14 kor. — *fill.* — *Zab* 13 kor. 60 fill. 14 kor. 40 fill. — *Kukorica* 10 kor. 20 fill. 10 kor. 60 fill. — *Lencse* 27 kor. fill. — 29 kor. — *fill.* — *Bab* 15 kor 20 fill. 16 kor. 40 fill. — *Köles* 9 kor. 20 fill. 9 kor. 60 fill.

Vetőmagvak 100 kilónként Budapesten *Lóhere* 90 110124, *Lucerna* 120 130, *Biborhere* 30-32, *Fehérhere* 90 110, *Nyulszapuka* 110-120, *Baltacin* 26-28, *Muharmag* 14-16, *Büköny* 17-19.

Nyiltér.

Nyilatkozat.

Alulírott azon félreértésből kifolyólag, mely köztem és *Ujhelyi Antal* ur között keletkezett, ezennel kijelentem, hogy én *Ujhelyi Antal* urat sérteni soha nem akartam, a mennyiben pedig netán mégis megsértetem volna, tőle ez uton bocsánatot kérek.
Léva 1907. március 2.

Juhász László.

5521/1906 tiki szám.

Árverési hirdetményi kivonat.

A lévai kir. járásbírósz mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy *Kotora János* végrehajtónak *Kotora Károly* és neje *Cservenák Júlia* végrehajtást szenvedő elleni 80 korona tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a lévai kir. járásbírósz területén

levő *Tolmács* községben fekvő végrehajtást szenvedőknek és az 1881 évi LX. t. cz. 167 § a szerint *Cservenák János*, *József Flóris*, *András* és *Gáspárnak*, *Kotrusz Jánosnak* és *Cservenák Józsefné* *Urhak Mária* n. mint társtulajdonosoknak a tolmácsi 17 sz. tjkben A. I. 13. 14. sor 373 és 403 hr. szám alatt felvett kenderes és kukoricás ingatlanokra 138 kor. továbbá végrehajtást szenvedő *Kotora Károly* és a társtulajdonosok *Bandzi József* és ifj. *Kotora Józsefné* a tolmácsi 44 sz. tjkben A. I. 2 sor 88 hr. sz. kerti-re egészen 44 korona kiküldési árban végrehajtást szenvedő *Kotora Károly* és a társtulajdonos *Kotora Józsefné* a tolmácsi 107 sz. tjkben A. I. 1 sor 69 hr. szám alatt felvett egész házunkra, 386 kor. kiküldési árban végrehajtást szenvedő *Cservenák Julianna* és a tulajdonosok *Cservenák József*, *Flóris*, *András*, *Gáspár*, *Cservenák Józsefné* szül. *Urhak Mária* és *Kotora Jánosné* szül. *Bandzi Katalinnak* a tolmácsi 163 sz. tjkben A. I. 1 sor 404 hr. sz. egész kukoricás ingatlanokra 23 kor. kiküldési árban végrehajtást szenvedő *Cservenák Julianna* és a társtulajdonosok *Csikos Mihály* és neje *Kotora Anna*, *Cservenák József*, *Flóris*, *András*, és *Gáspár Cservenák Jánosné* szül. *Urhak Mária* és *Cservenák Jánosnak* a tolmácsi 164 sz. tjkben A. I. 1 sor 374, hr. szám alatt felvett egész kenderesszűre 58 korona és végül végrehajtást szenvedő *Kotora Károly* a tolmácsi 232 számú tjkben A. I. 1 sor 535 hr. sz. szántóingatlan 1/4 rész illetményére 63 kor. 50 fill. kiküldési árban az árverést elrendelte és hogy a fentebb megjelölt ingatlan az 1907 évi április hó 4-ik napján d. e. 9 órákor *Tolmács* község bírói házával megtartandó nyilvános árveresen a kiküldési áron alul is el fog adatni.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10% át készpénzben vagy az 1881 évi LX. t. cz. 42 §-ában jelzett ártulajommal számított és az 1881 évi november hó 1-én 3333 szám alatt kelt I. M. R. 8 §-ában kijelölt ovadékképes értékpapírban a kiküldött közérletet letenni, avagy az 1881 évi LX. t. cz. 170 §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál történt előleges elhelyezései kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Léva n. kir. járásbírósz mint telekkönyvi hatóságnál 1906. évi január hó 10. napján.

Pogány Virgil
kir. járásbíró.

Uj Ruháüzlet!

Van szerencsém tisztelettel értesíteni a helybeli és vidéki n. é. közönséget, hogy **Léván** (Blum-féle ház) egy mai kor igényeinek megfelelő

férfi szabó

valamint

kész férfi és gyermekruha

üzletet nyitottam, hol a legjobb és legfinomabb kiállítású és minden idénynek megfelelő ruhák óriási választékban raktáron vannak, valamint mérték utáni megrendelések a legegészségesebb és legpontosabban elkészítettek.

Főtörökvésem leendő, nagybecsült vevőim bizalmát minden tekintetben kiérdemelni.

Kiváló tisztelettel
Pollák Samu.

Kiadó üzlethelyiség.

Zselizen egy jóforgalmu helyen levő ház, melyben eddig is vegyeskereskedés volt, berbe adó. Bővebb értesítés **Glatstein Zsigmond**nál, **Felső-fegyvernek** (Hontmegye).

Eladó ház.

Deák Ferencz utca 16-ik számú ház szadkézből eladó. Bővebbet ott a háztulajdonosnál lehet megtudni.

Kiadó lakás!

Kohári-utca 22 sz. alatt 4 szoba, előszoba, konyha, éléskamra, pince, fűszekamra és gyümölcsöskert folyó évi május 1-étől kiadó. Bővebb felvilágosítást ad **Özv. Váray Lajosné** **Kohári-utca** 57 sz.

Báró Kozmitza — (ezelőtt — Mattoni féle) budai
Király-késérűvize
az Erzsébet-Sósfürdő fűszereése.
Enyhe hashajtó

HÁLA

köszönetem, hogy minden tífő- és torokbajban szenvedővel szivesen és díjtalanul közöljem, mily módon szabadult most már tanító fiam egy egyszerű, olcsó és hatásos termék által hosszadalmas szenvedéstől.
K. Baumgartl, Gastwirt in Neudek bei Karlsbad.

CSASZÁRFÜRDŐ BUDAPESTEN. Nyári és téli gyógyhely, a magyar irtalmasrend tulajdona. Elsőrangú kőnes hővizű gyógyfürdő; modern berendezésű gőzfürdő, kényelmes iszapfürdők, uszodák, török- és márványfürdők; hőlég-, szénsavas- és villamosvíz-fürdők. Ivó- és belelegzési kúra. 200 kényelmes lakószoba. Szolid kezelés, jutányos árak.

Prospektust ingyen és bérmentve küld
Az igazgatósa g

Nagyságos asszony,

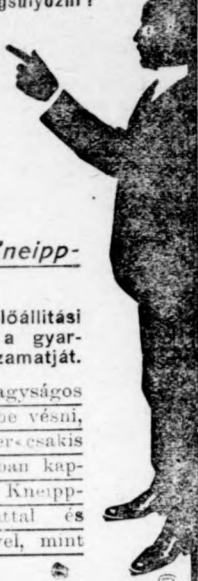
tudja-e, hogy a maláta-kávét vásárlásánál miért kell Önnek a „Kathreiner” nevet hangsúlyozni?

Mert különben annak az eshetőségnek teszi ki magát, hogy kétes értékű utánezatot kap, mely a „Kathreiner”-t kiütetelő, mindenélnyt nélkülöz.

Csakis a **Kathreiner-féle Kneipp-maláta kávé**

birja, különleges előállítási módszere révén, a gyarmatkávé ízét és zamatját.

Méltóztatassék azért, Nagyságos asszony, jól emlékeztetnie véssin, hogy a valódi „Kathreiner”-csakis zárt eredeti csomagokban kapható „Kathreiner-féle Kneipp-maláta kávé” felirattal és Kneipp páter arcképevel, mint védjeggyel.

Köhögs, érekedség és hurut ellen nincs jobb a **RETHY-féle pemetefü czukorkánál!** Vásárlásánál azonban vigyázzunk és határozottan **RETHY-félét kérjünk,** mivel sok haszontalan utánezata van. **1 doboz ára 60 fillér.** Csak **RETHY-félét** fogadjunk el!

Védjegy: „Horgony!”
A Liniment. Capsici comp.
a Horgony-Pain-Expeller
 póteka
 egy régióknak bizonyult háziszert, mely már több mint 37 év óta legjobb fájdalomcsillapító szernek bizonyult **köszvényél, csúznál és meghűlések** .....nél, bedörzsölés képen használva. ....
Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt bevásárláskor óvatossak legyünk és csak olyan üveget fogadjunk el, mely a „Horgony” védjeggyel és a Richter cégjegyzővel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben K—80, K 1.40 és K 2.— és úgyszólván minden gyógyszerárban kapható. — Főraktár: **Török József gyógyszerésznél, Budapest.**
 Dr Richter gyógyszerára az „Arany országhoz”, Prágában.
 Elisabethstrasse 5 neu.
 Mindennapi szétküldés.

Első Alföldi Cognacgyár Részvénytársaság és Szeszifinomítógyár Kecskeméten. Ajánlja:
Barack-palinka | **Kecskeméti keserü**
Barack-cognac | **Kecskeméti gyomorkes.**
Barack-creme | **Kecskeméti gyógyke-erü**
Tulipán likör | **Tulipán cognac**
Jéglikör | **48-as likör**
Port-Arthur-kes. | **Influenza elleni likör**
Port-Royal rum | **Cake-Walke likör**
Kecskeméti vidit | **Malakoff és Mogador**
 különlegességét.
Kapható:
Kertész Lajosnál Léván.

A Franklin-Társulat kiadása.

A Magyar Remekirók
 a magyar irodalom főművei
 kilenczedik sorozata

- jelent is már meg a következő kötetekkel:
- Deák Ferenc munkáiból. I. kötet.** Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta Wlassics Gyula.
  - Magyar népdalok.** Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta Endrődi Sándor
  - Mikes Kelemen törökországi levelei.** Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta Erődi Béla.
  - Petőfi Sándor munkái. I. és II. kötet.** Kisebb költemények. Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta Badics Ferenc.
  - A már előbb megjelent nyolc sorozatban a következő művek jelentek meg.
  - Arany János munkái. I. II. III. és IV. kötet.** Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta Riedl Frigyes.
  - Arany László munkái** Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta Kozma Andor.
  - Bajza József munkái.** Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta Badics Ferenc.
  - Balassa Bálint báró és Zrinyi Mikló gróf** Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta Széchy Károly.
  - Csiky Gergely színművei.** Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta Vadnai Károly.
  - Csokonai V. Mihály munkái.** Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta Bánóczy József.
  - Czuczor Gergely költői munkái.** Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta Zoltányi Irén.
  - Eötvös József báró munkáiból I. kötet.** Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta Voinovich Géza.
  - Garay János munkái** Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta Fereoczi Zoltán.
  - Gyöngyösi István munkái** Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta Badics Ferenc.
  - Gvadányi József és Fazekas Mihály** Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta Négyesy László.
  - Katona József és Teleki László gróf.** Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta Rákosi Jenő
  - Kazinczy Ferenc műveiből.** Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta Váczy János.
  - Kemény Zsigmond báró munkáiból.** Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta Gyulai Pál.
  - Kisfaludy Károly munkái I.** Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta Heinrich Gusztáv.
  - Kisfaludy Sándor munkái I. és II. kötet.** Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta Heinrich Gusztáv.
  - Kölcsey Ferenc munkái.** Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta Angyal Dávid.
  - Kossuth Lajos munkáiból.** Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta Kossuth Ferenc.
  - Kuruoz költészet.** Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta Erdélyi Pál.
  - Madách Imre munkái.** Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta Alexander Bernát.
  - Pázmány Péter munkáiból.** Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta Fraknoi Vilmos.
  - Reviczky Gyula összes költeményei.** Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta Koroda Pál.
  - Gróf Széchenyi István munkáiból I. kötet.** Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta Berzeviczy Albert.
  - Szigligeti Ede színművei I. és II. kötet.** Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta Bayer József.
  - Tompa Mihály munkái I. II. III. és IV. kötet.** Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta Lévy József.
  - Vajda János kisebb költeményei.** Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta Endrődi Sándor.
  - Vörösmarty Mihály munkái I. II. III. IV. V. és VI. kötet.** Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta Gyulai Pál.

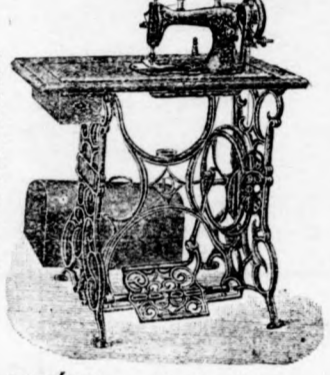
A Magyar Remekirók gyűjteménye tizenegy 5 kötetes sorozatban jelenik meg. **A teljes 55 kötetes munka ára 220 korona;** az ennek kiegészítőjeként megjelent **Shakspeare összes művei hat kötetbe kötve** ára 30 korona, melyet a **Magyar Remekirók** vevői **20 korona kedvezményes áron** kapnak.
 Megrendeléseket elfogad:
NYITRAI és TÁRSA könyvkereskedése

Varrógépek és Műhímezés

valódi első magyar szab. Adria-, Dürkopp- és Gasse-féle új Singer gépek igen csinos kiállítással 5 évi jótállás mellett minden hozzávalóval

Árak részletfizetésre: korona

E.m. monopol-, Dürkopp és Gasser új Singer varrógép	56-tól 76-ig
Új Singer medium iparogép állvánnyal	72-től 80-ig
Titania új nagy Singer 4-es iparos varrógép	78-tól 88-ig
Nagy Howe iparos varrógép	76-tól 80-ig
Valódi szabadalm. Adria családi varrógép	86-tól 96-ig
láb és kézi hajtásra	96-tól 100-ig
Körhajós családi (Ringschiff) gép	100-tól 120-ig
iparos (Ringschiff) gép	130-tól 150-ig
Valódi Dürkopp — központorsó — gép családi	120 korona
iparos	150 korona
Új Singer családi varrógép kézihajtásra	44 korona

Műhímezési készülék ára 4 korona.
 Főraktár:
KERN TESTVÉREKNÉL, Léván.
 Legjobb géptük, részek és hajók olcsón.

Hölgyek
 részére nélkülözhetetlen!
 Legjobb szépítőszert a

FÖLDES-féle MARGIT CRÉME

Pár nap alatt biztosan eltávolít szeplőt, májfoltot, pattanást, bőrtakát (Mitesser) és minden más bőrbajt. Kisimítja a ráncokat és az arcot fehérré, simává varázsolja, üdit és fiatalít.
 Ára: kis tégely 1 korona, nagy 2 korona.
KIVÁLÓ TOILETT-CIKKEK: Margit-hölgypor (3 színben) 1.20 kor., Margit-szappan 70 fill., Margit-fogpép 1 kor., Margit-arcvíz 1 kor.
 Kapható minden gyógyszerárban, drogeriában és illatszertkereskedésben.
 Postán utánvétellel vagy a pénz előzetes beküldése után küldi a készítő:

FÖLDES KELEMEN gyógyszerész ARAD
 Főraktár Léván:
 Dezséri Boleman
 gyógytárában.

Bars- és Hontmegyerészére
 érczkoporsó főraktár Kern Testvéreknél Léván.

Beschorner A. M.

első cs. kir. osztr.-magyar-, német franczia-, olasz- és orosz szabaldalmazott érczkoporsó gyarából.

Ezen szabadalm. érczkoporsók Európában majd minden egészségügyi hatóságok által nemcsak a hullák szállításához, leginkább légmentességük miatt, mi által az légártalmas szesz (hullaméreg) kigőzölgesét akadályozzák, a legjobban ajánltatnak.
 Szép kiállítás, gazdag díszítése, olcsósága, tartóssága, sir- és sirboltokban használhatósága ezen gyártmányoknak kivívták minden művelt országban a legnagyobb elterjedést, ára 8 frttól 100 frtig.
Fakoporsók gyermekek részére 3 forinttól, felnőtteknek 8 forinttól 15 frtig.
 Ugyisintén siremlékek, vaskerítések, kereszték, szemfedelek, párnák, koszorúk, szalagcsokrok stb. nagy választékban jutányos áron.
Kaphatók KERN TESTVÉREKNÉL Léván.